

Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Přírodní vědy

Acta Musei Bohemiae Meridionalis in České Budějovice - Scientiae naturales

Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy

52

26–33

2012

Květena a vegetace Přírodní rezervace Fabián na jihozápadním okraji Českomoravské vrchoviny

Flora and vegetation of the Fabián Nature Reserve in the southwestern edge
of the Českomoravská vrchovina hills

Karel BOUBLÍK

Fakulta životního prostředí, Česká zemědělská univerzita v Praze

Abstract. The paper brings the results of flora and vegetation survey of the Fabián Nature Reserve (district Jindřichův Hradec, south Bohemia) that was established in 1974 in order to protect natural beech forest communities on granite bedrock. Flora is relatively poor, 73 vascular plant species were found in the area of 22.34 ha. Only one species, *Lycopodium annotinum*, is protected by the Czech law. Three species, *Circaea alpina*, *Lycopodium annotinum* and *Viscum album* subsp. *abietis*, are listed in the Red List of the Czech Republic. Beech forests of the *Fagetalia sylvaticae* order characterized by poor species composition predominate in the protected area whereas stands of herb-rich beech forests (*Galio odorati-Fagetum sylvaticae*) and acidophilous fir forests (*Luzulo-Abietetum albae*) are very rare. On the rocky outcrops, communities dominated by fern species (*Asplenio trichomanis-Polypodietum vulgaris*) occur.

Key words: beech forests, floristic records, phytosociology.

Abstrakt. Příspěvek přináší výsledky výzkumu květeny a vegetace Přírodní rezervace Fabián v jižních Čechách (okres Jindřichův Hradec). Chráněné území bylo zřízeno v roce 1974 za účelem ochrany přirozených bučin. Květena cévnatých rostlin je chudá, celkem bylo na ploše 22,34 ha zjištěno 73 druhů. Byl zaznamenán jediný druh chráněný zákonem – *Lycopodium annotinum*. Celkem tři druhy (*Circaea alpina*, *Lycopodium annotinum* a *Viscum album* subsp. *abietis*) jsou uvedeny v červeném seznamu české flóry. Nízký počet zaznamenaných druhů lze vysvětlit nízkou diverzitou biotopů, slabou úživností žulového podloží a převažujícími nahými bučinami s velmi nízkou pokryvností bylin nebo s jejich absencí. Ve vegetačním krytu lze rozlišit tři lesní společenstva – nahé bučiny zařaditelné pouze na úroveň řádu *Fagetalia sylvaticae* a vzácně se vyskytující květnaté bučiny *Galio odorati-Fagetum sylvaticae* a acidofilní jedliny *Luzulo-Abietetum albae*. Na vrcholových skalních výchozech se vyskytují společenstva s dominantními kapradorosty (*Asplenio trichomanis-Polypodietum vulgaris*).

Klíčová slova: bučiny, floristické záznamy, fytocenologie.

Úvod

Severojižně orientovaný hřeben Homolky v pohraničním hvozdji jižně od Lásenice v okrese Jindřichův Hradec je významný výskytem zachovalých společenstev smíšených bučin, která jsou v této části Čech poměrně vzácným jevem. Ochrana nejlépe zachovalých porostů byla úředně vyhlášena v roce

1974 a zahrnula severní část hřbetu v okolí kóty Fabián. Lesní porosty v jádru tohoto chráněného území však byly ponechány bez zásahů již mnoho desetiletí před vyhlášením ochrany (ALBRECHT et al. 2003). Okolní lesní porosty jsou rovněž cenné, převážně se jedná o smíšené lesy s převažujícím bukem. Některé z nich byly v minulosti za doby hospodaření rodu Wachtelů obnoveny tzv. tmavými (clonnými) sečemi (PRŮŠA 1990).

Floristický a vegetační výzkum se území dosud spíše vyhýbal. Jediné publikované údaje pocházejí od J. Ambrože (AMBROŽ 1948a, b, 1951), který území stručně popsal z hlediska lesnického i floristického. Další údaje lze nalézt v práci ALBRECHT et al. (2003). Dosud však chyběl cílený výzkum květeny a vegetace.

Charakteristika území

Přírodní rezervace Fabián leží v okrese Jindřichův Hradec mezi Lásenicí a Novou Bystřicí nedaleko státní hranice s Rakouskem v rozsáhlém lesním komplexu v nadmořské výšce asi 560 až 615 m. Přírodní rezervace zahrnuje dva vrcholy – severnější Fabián a jižněji položenou Homolku. Území je chráněno od roku 1974 jako státní přírodní rezervace na ploše 17,2 ha, od doby platnosti vyhlášky č. 395/1992 Sb. je území převedeno do kategorie přírodní rezervace. Přírodní rezervace byla v roce 1995 rozšířena jižním směrem na kótu Homolka na současnou plochu 22,34 ha. Ochranné pásmo PR má plochu 243,3 ha. Posláním PR je ochrana pralesovitých porostů bučin s jedlí a na ně vázaných organismů. Území PR a jejího ochranného pásma je součástí Evropsky významné lokality Fabián – Homolka, vyhlášené pro ochranu bučin a skalních biotopů, a Přírodního parku Homolka – Vojířov.

Přírodní rezervace se nachází na západním okraji Novobystřické vrchoviny (součást Javořické vrchoviny) (DEMEK & MACKOVČIN 2006). Geologické podloží tvoří drobnozrnný až středně zrnitý granit a maloplošně též žila aploegmatitu a pegmatitu (<http://www.geology.cz/>). Ve vrcholových polohách se nacházejí periglaciálním zvětráváním vypreparované mrazové sruby, izolované skály a svahová sut’ (ALBRECHT et al. 2003). Půdy jsou převážně kambizemě, na sutích rankerové kambizemě až rankery. Na vrcholových skalách jsou vyvinuty i litozemě. Klimatické poměry jsou pojmenované návětrnou polohou Českomoravské vrchoviny. Podnebí je mírně teplé, průměrná roční teplota za období 1961–2000 byla asi 6,5 °C, průměrný roční úhrn srážek za stejně období asi 650 mm. Sněhová pokrývka vyšší nebo rovna 1 cm leží téměř 80 dní v roce (TOLASZ et al. 2007). Je nutné si ovšem uvědomit, že údaje o podnebí odpovídají podmínkám v bezlesí, pod lesním porostem jsou různým způsobem modifikovány. Fytogeografické členění České republiky řadí lokalitu do fytogeografického okresu 67. Českomoravská vrchovina (SKALICKÝ 1988), hranice fytochorionu 39. Třeboňská pánev je vzdálena asi 1 km západním směrem.

Metodika

Mapování probíhalo příležitostně od roku 1999, podrobný průzkum pak ve čtyřech termínech v roce 2011 (v dubnu, květnu, červenci a okrajově v září). Pozornost byla věnována jen samotné přírodní rezervaci v rozšířené podobě (tedy ploše 22,34 ha), bez ochranného pásma. Fytocenologické snímky byly pořízeny klasickými metodami curyšsko-montpellierské školy, pro zápis byla použita rozšířená devítičlenná Braun-Blanquetova stupnice abundance a dominance (WESTHOFF & van der MAAREL 1973). Místa pro zápis fytocenologických snímků byla vybírána subjektivně tak, aby byla zachycena pokud možno celá variabilita vegetace v území. Pojetí taxonů cévnatých rostlin je dle práce KUBÁT et al. (2002), mechovostů podle práce FREY et al. (1995). Za zkratkou ČNFD je uvedeno číslo snímků, pod kterým je snímek uložen v České národní fytocenologické databázi (CHYTRÝ & RAFAJOVÁ 2003). Souřadnice snímků byly získány pomocí přístroje Garmin GPSmap 60Cx. Výraz „stará část

PR“ se vztahuje na severní část současné PR vyhlášenou za chráněné území v roce 1974 (okolí kóty Fabián), výraz „nová část PR“ se vztahuje na jižní část současné PR, tedy na území přičleněné k PR v roce 1995 (okolí kóty Homolka).

Výsledky a diskuze

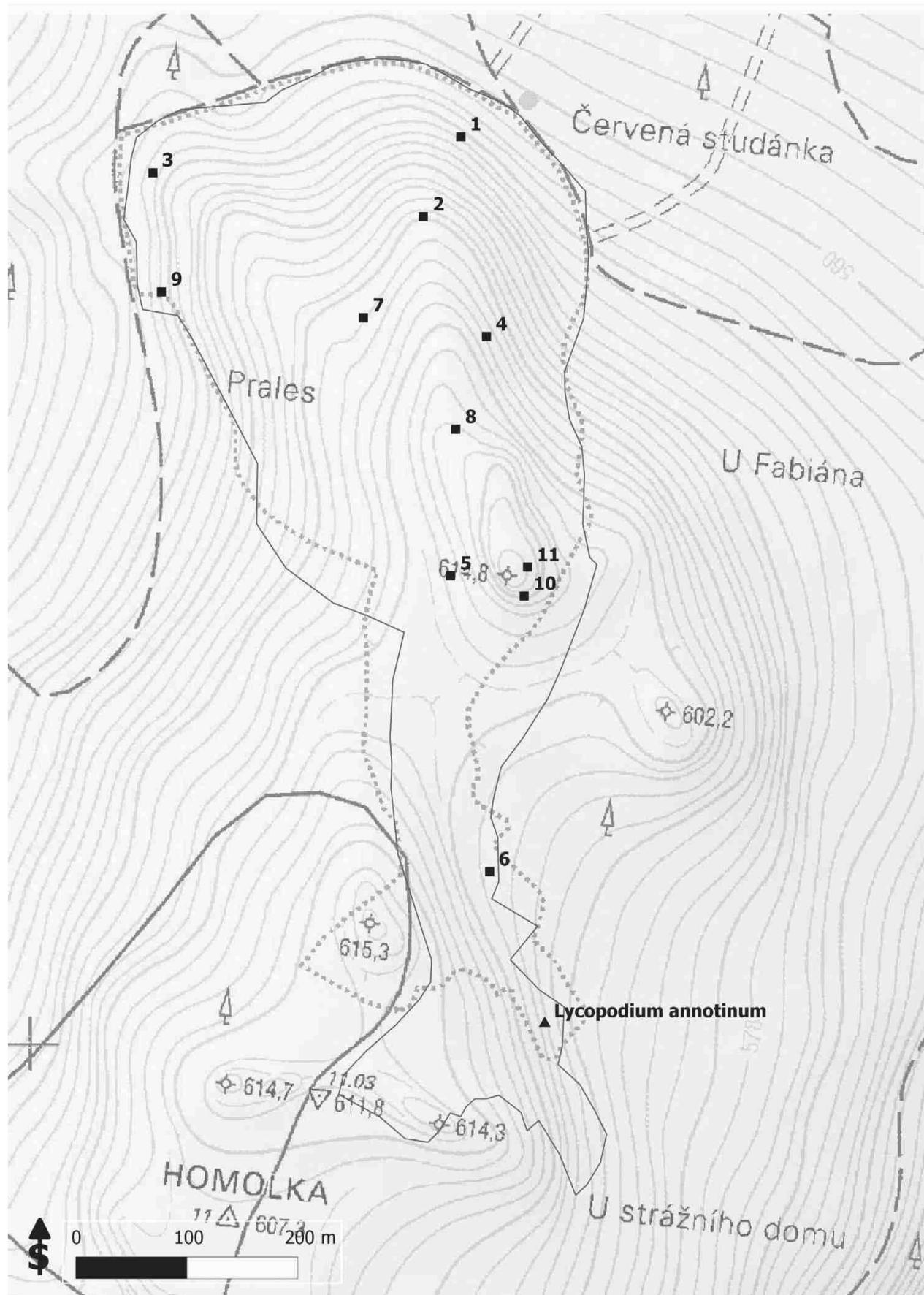
Květena

V území bylo nalezeno celkem 73 taxonů cévnatých rostlin (u některých v přírodní rezervaci vzácných taxonů je uveden komentář):

Abies alba, Acer platanoides, A. pseudoplatanus, Agrostis capillaris, Anemone nemorosa, Athyrium filix-femina, Avenella flexuosa, Betula pendula (paseka na SV okraji staré části PR), *Calamagrostis epigejos, C. villosa, Carex brizoides, C. ovalis, C. pilulifera, C. remota, Carpinus betulus* (jeden strom na hranici PR ca 70 m JV od vrcholové skály Fabiánu ve staré části PR), *Chelidonium majus* (vrcholová skála Fabiánu ve staré části PR), *Circaeа alpina, Deschampsia cespitosa* (na pěšinách), *Dryopteris carthusiana, D. dilatata, D. filix-mas, Epilobium angustifolium, Fagus sylvatica, Festuca altissima, F. gigantea, Frangula alnus, Fraxinus excelsior, Galeobdolon montanum, Galeopsis sp.* (vrcholová skála Fabiánu ve staré části PR), *Galium odoratum, Geranium robertianum, Gymnocarpium dryopteris, Holcus mollis* (na pěšině a na okraji PR), *Juncus effusus, Larix decidua, Luzula pilosa* (paseka na SV okraji staré části PR), *Lycopodium annotinum* (na padlém rozpadajícím se kmeni na světlíně na V svahu v nové části PR – poloha viz obr. 1), *Maianthemum bifolium, Melica nutans, Mercurialis perennis, Milium effusum, Moehringia trinervia, Molinia caerulea agg.* (u cesty mezi starou a novou částí PR), *Mycelis muralis* (u pěšiny), *Oxalis acetosella, Persicaria mitis* (na pěšinách), *Picea abies, Pinus strobus* (semenáč na okraji paseky na SV okraji staré části PR), *P. sylvestris* (jeden odumřelý strom na SV okraji staré části PR), *Poa annua* (vrcholová skála Fabiánu ve staré části PR), *P. nemoralis, Polygonatum multiflorum, Polypodium vulgare* (vrcholová skála Fabiánu ve staré části PR a sutě kolem ní), *Populus tremula* (paseka na SV okraji staré části PR), *Prenanthes purpurea, Prunus sp.* (jednoletý semenáč na vrcholové skále Fabiánu ve staré části PR), *Pseudotsuga menziesii* (několik stromů u cesty na Z okraji nové části PR), *Rubus idaeus, Rumex obtusifolius* (okraj cesty na okraji nové části PR), *Quercus petraea* (zejména v okrajích PR), *Q. robur, Q. rubra* (v okrajích staré části PR), *Salix caprea, Sambucus racemosa, Scrophularia nodosa, Sorbus aucuparia, Stachys sylvatica* (pěšina ve staré části PR), *Stellaria alsine* (paseka na SV okraji staré části PR), *Taraxacum sect. Ruderalia* (vrcholová skála Fabiánu ve staré části PR), *Ulmus glabra, Urtica dioica, Vaccinium myrtillus, Viscum album subsp. abietis* (na jedli při Z okraji staré části PR).

V literatuře jsou uváděny také další druhy, které se však recentním výzkumem nepodařilo zjistit. ALBRECHT et al. (2003) uvádějí z PR druhy *Luzula pallidula* (= *L. pallescens*), *Circaeа × intermedia* a *Viola reichenbachiana*. Posledně zmíněný druh uvádí také AMBROŽ (1948a). Ambrož ve své další práci AMBROŽ (1948b) zaznamenal také druhy *Galium rotundifolium* a *Impatiens noli-tangere* – z popisu však není zcela jasné, zda tyto druhy byly nalezeny na území dnešní PR.

Pouze jeden nalezený druh je ohroženým dle zákona č. 114/1992 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 395/1992 Sb. – *Lycopodium annotinum*. Z druhů celostátního červeného seznamu (PROCHÁZKA & HOLUB 2000) se v PR vyskytuje: *Lycopodium annotinum, Viscum album subsp. abietis* (kategorie C3 – ohrožené taxonomy) a *Circaeа alpina* (C4 – vzácnější taxonomy vyžadující další pozornost). Všechny tři zmíněné taxonomy jsou uvedeny také v jihočeském červeném seznamu (CHÁN 1999): *Viscum album* subsp. *abietis* jako taxon kategorie C3, (ohrožené druhy), *Circaeа alpina* a *Lycopodium annotinum* v kategorii C4 (vzácnější taxonomy vyžadující další pozornost).

Obr. 1 – Lokalizace fytocenologických snímků (1–11) (plná čára označuje hranice PR, bez ochranného pásma) a místo nálezu druhu *Lycopodium annotinum*.

Fig. 1 – Positions of phytosociological relevés (1–11) within the core zone of the Fabián Nature Reserve (full line) and locality of *Lycopodium annotinum*.

V PR se vyskytují také nepůvodní druhy stromů. Patří mezi ně *Larix decidua*, *Pinus strobus*, *Pseudotsuga menziesii* a *Quercus rubra*. Lze je nalézt v okrajových částech, které byly do PR zahrnuty z důvodu plynulejšího průběhu hranic. Mezi regionálně nepůvodní druhy patří možná také *Carpinus betulus* (jeden strom v okraji PR), *Fraxinus excelsior* a *Quercus petraea*.

Vegetace (viz obr. 1–3 v barevné příloze č. 2)

Vegetační kryt přírodní rezervace je tvořen převážně bučinami s přimíšenou jedlí, smrkem a klenem (poloha fytocenologických snímků je zřejmá z obr. 1). Dominantním společenstvem jsou nahé bučiny, často bez bylinného podrostu nebo jen s minimálním počtem druhů; v bylinném patře převažují *Dryopteris carthusiana* a *Oxalis acetosella*. Svým charakterem a stanovištěm mají taková společenstva blízko ke kyselým bučinám svazu *Luzulo-Fagion* Lohmeyer et Tüxen in Tüxen 1954, většinou však porosty postrádají jeho diagnostické druhy; jejich formální zařazení je proto možné pouze na úroveň řádu *Fagetalia sylvaticae* Pawłowski in Pawłowski, Sokołowski et Wallisch 1928 (tab. 1, sn. 1–7) (srov. BOUBLÍK et al. 2007). Pouze maloplošně se v okolí hlavního vrcholu ve staré části PR severně od vrcholové skály Fabiánu nacházejí květnaté bučiny s druhy *Galium odoratum*, *Mercurialis perennis*, *Urtica dioica*, které patří do asociace *Galio odorati-Fagetum sylvaticae* Sougnez et Thill 1959 (svaz *Fagion sylvaticae* Luquet 1926) (tab. 1, sn. 8).

V okrajích PR se nacházejí také člověkem více ovlivněná společenstva, či výsadby nepůvodních druhů, např. skupina dubu červeného (*Quercus rubra*) a modřínu opadavého (*Larix decidua*) v západním okraji PR. Mezi člověkem ovlivněné porosty lze počítat i skupinu jedle bělokoré s přimíšeným smrkem a bukem na západním okraji staré části PR (tab. 1, sn. 9). Tento porost odpovídá asociaci acidofilních jedlin *Luzulo-Abietetum albae* Oberdorfer 1957 (svaz *Luzulo-Fagion*).

Na vrcholové skále Fabiánu jsou vyvinuta nelesní společenstva s dominantními kapradorosty. Jde o společenstvo *Asplenio trichomanis-Polypodietum vulgaris* Firbas 1924 svazu *Asplenion septentrionalis* Gams ex Oberdorfer 1938 s dominantním osladičem obecným (*Polypodium vulgare*) nebo kapradí samcem (*Dryopteris filix-mas*). Druhové složení je patrné z následujících fytocenologických snímků:

Snímek 10: Okraj vrcholové skály Fabiánu, nadmořská výška 614 m, expozice zjj., sklon 5°, 49°02'02,7"N, 14°59'24,2"E, plocha snímku 4 m², datum 13. 7. 2011, ČNFD 348451.

E₂ (pokryvnost 5 %): *Sorbus aucuparia* 2m.

E₁ (pokryvnost 80 %): *Polypodium vulgare* 4, *Dryopteris filix-mas* 2a, *Gymnocarpium dryopteris* 2a, *Sorbus aucuparia* r.

E₀ (pokryvnost 15 %) *Hypnum cupressiforme* 2m, *Polytrichum formosum* 2m, *Dicranum scoparium* 1.

Snímek 11: Okraj vrcholové skály Fabiánu, nadmořská výška 614 m, expozice sv., sklon 5°, 49°02'02,7"N, 14°59'24,2"E, plocha snímku 8 m², datum 13. 7. 2011, ČNFD 348452.

E₂ (pokryvnost 25 %): *Sambucus racemosa* 2a, *Picea abies* 2a.

E₁ (pokryvnost 75 %): *Dryopteris filix-mas* 4, *Dryopteris carthusiana* +, *Polypodium vulgare* +.

E₀ (pokryvnost 2 %) *Hypnum cupressiforme* +.

Management PR

Dlouhodobým cílem managementu PR je samovolný vývoj lesních porostů s uplatněním přírodních procesů na celé ploše rezervace (ŠIŠKA 2005). V současné době je bezzásahový režim s ponecháváním odumřelého dřeva uplatňován na většině plochy. Pouze u skupin nepůvodních druhů dřevin a smrku v okrajových částech PR jsou již nyní uplatňovány pěstební zásahy směřující k vytvoření přírodě blízkých porostů s přirozenou dřevinnou skladbou. Velkým problémem je okus zmlazených

dřevin, zejména jedle a javorů, spárikatou zvěří. V roce 2001 byly vystavěny ve staré části PR dvě oplocenky, které měly za úkol chránit zmlazení jedle před okusem spárikaté zvěře. Jedlové zmlazení ovšem nezačalo odrůstat a oplocenky byly zrušeny.

V plánu péče pro PR na období 2006–2015 (ŠIŠKA 2005) se doporučuje likvidace smrkového náletu na vybraných místech v PR. Je otázkou, zda nedojde takovým zásahem k likvidaci také původních genotypů smrku, protože již v roce 1728, tedy před systematickým zavedením umělého zalesňování, se v porostech smrk vyskytoval (AMBROŽ 1948b). Tuto dřevinu lze tedy považovat za původní. Je samozřejmě pravděpodobné, že většina zmlazených jedinců jsou potomci dospělých smrků z okolních kulticenóz, avšak v tomto případě by bylo snad lepší do vývoje porostů nezasahovat a držet se principu předběžné opatrnosti, zvláště když není jisté, jaký je původ zmlazených smrků. Jejich odstraněním by totiž mohlo dojít k nevratnému zásahu, tedy k odstranění potomků původních stromů, jak k tomu došlo na mnoha jiných lokalitách, kde byly podobné „ochranářské“ zásahy provedeny (KAŇÁK 1998).

Poděkování

Děkuji Petrovi Lepšímu za přípravu mapy a Janě Kocourkové a Lucii Zemanové za určení některých položek mechorostů.

Literatura

- ALBRECHT J. et al., 2003: Českobudějovicko. – In: MACKOVČIN P. & SEDLÁČEK M., (eds), Chráněná území ČR, svazek VIII. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR & EkoCentrum, Brno, 808 p.
- AMBROŽ J., 1948a: Jihočeské lesy s hlediska ochrany přirozených lesních porostů. – Ochr. Přír., Praha, 3: 65–66, 73–83.
- AMBROŽ J., 1948b: Lesy třeboňské pánve a přilehlých okrsků. – Zprávy Štát. Výsk. Ústavov lesnických ČSR, Praha, 2: 101–180.
- AMBROŽ J., 1951: Lesy středního a jižního českého okrsku Českomoravské vysociny. – Lesn. Práce, Praha, 30: 1–8.
- BOUBLÍK K., ŽÁRNÍK M. & DOUDA J., 2007: Fytocenologická a geobiocenologická studie bučin Třeboňska. – Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 47: 71–89.
- DEMEK J. & MACKOVČIN P. (eds), 2006: Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny. Ed. 2. – AOPK ČR, Brno, 582 p.
- FREY W., FRAHM J. P., FISCHER E. & LOBIN W., 1995: Die Moos- und Farneplanzen Europas. – G. Fischer, Stuttgart.
- HOLUB J. & PROCHÁZKA F., 2000: Red List of vascular plants of the Czech Republic – 2000. – Preslia, Praha, 72: 187–230.
- CHÁN V. (ed.), 1999: Komentovaný červený seznam květeny jižní části Čech. – Příroda, Praha, 16: 1–284.
- CHYTRÝ M. & RAFAJOVÁ M., 2003: Czech National Phytosociological Database: basic statistics of the available vegetation-plot data. – Preslia, Praha, 75: 1–15.
- KAŇÁK K., 1998: Evoluční původ azonálních výskytů smrku (*Picea abies*) a borovice lesní (*Pinus sylvestris*). – Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, 33, Mater. 16: 17–23.
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. jun., KAPLAN Z., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. (eds), 2002: Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha.
- PRŮŠA E. (1990): Přirozené lesy České republiky. – SZN, Praha.
- SKALICKÝ V., 1988: Regionálně fytogeografické členění. – In: HEJNÝ S. & SLAVÍK B. (eds), Květena České socialistické republiky, 1: 103–121, Academia, Praha.
- ŠIŠKA P., 2005: Plán péče pro přírodní rezervaci Fabián na období od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2015. – Ms., 14 p. + přílohy [Depon. in: AOPK ČR, středisko České Budějovice].

TOLASZ R., MÍKOVÁ T., VALERIÁNOVÁ A. & VOŽENÍLEK V. (eds), 2007: Atlas podnebí Česka. – Český hydrometeorologický ústav, Praha & Univerzita Palackého, Olomouc.

WESTHOFF V. & VAN DER MAAREL E., 1973: The Braun-Blanquet approach. – In: WHITTAKER R. H. (ed.), Ordination and classification of communities, Handbook of vegetation science, 5: 619–726, Dr. W. Junk b.v.- Publishers, The Hague.

Adresa autora:

Karel BOUBLÍK
Katedra ekologie
Fakulta životního prostředí
Česká zemědělská univerzita v Praze
Kamýcká 129
CZ – 165 21 Praha 6 – Suchdol
e-mail: boublík@fzp.cz

Došlo: 6. 2. 2012

Přijato: 26. 3. 2012

Tab. 1 – Fytocenologické snímky lesních společenstev PR Fabián. Snímky 1–7 nahé bučiny rádu *Fagetalia sylvaticae*, snímek 8 *Galio odorati-Fagetum sylvaticae*, snímek 9 *Luzulo-Abietetum albae*.

Tab. 1 – Phytosociological relevés of forest communities of the Fabián Nature Reserve.

Relevés 1–7 beech forests of the *Fagetalia sylvaticae* order characterized by poor species composition, relevé 8 *Galio odorati-Fagetum sylvaticae*, relevé 9 *Luzulo-Abietetum albae*.

Číslo snímku/Relevé number	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ČNFD/CNPD	348445	348446	348448	348450	348453	348454	348455	348447	348469
Plocha snímku/ Relevé area (m ²)	400	400	400	400	225	300	400	400	300
Expozice/Aspect	SSV	S	ZSZ	SSV	ZJZ	SV	SZ		V
Sklon/Slope (°)	14	5	2	10	10	15	7	0	15
Nadm. výška/Altitude (m)	570	580	570	580	605	595	580	590	565
Pokryvnost/Cover E ₃	85	65	85	75	70	80	70	60	75
Pokryvnost/Cover E ₂	20	40	5	5	0	5	0	30	5
Pokryvnost/Cover E ₁	2	20	1	10	5	2	35	20	5
Pokryvnost/Cover E ₀	15	15	5	5	25	7	5	25	5
Datum/Date (2011)	28. 5.	28. 5.	28. 5.	13. 7.	13. 7.	13. 7.	13. 7.	28. 5.	17. 9.
E ₃ (stromové patro/tree layer)									
<i>Fagus sylvatica</i>	5	4	5	2a	4	4	4	4	.
<i>Picea abies</i>	1	2a	.	2a	.	1	.	.	3
<i>Acer pseudoplatanus</i>	.	.	.	2m	2m	2a	2a	1	.
<i>Abies alba</i>	.	.	.	4	.	.	.	2m	4

Číslo snímku/Relevé number	1	2	3	4	5	6	7	8	9
E₂ (keřové patro/shrub layer)									
<i>Fagus sylvatica</i>	2b	2b	2m	1	.	2m	.	3	1
<i>Abies alba</i>	.	.	.	+	+
E₁ (bylinné patro/herb layer)									
<i>Fagus sylvatica</i>	+	+	r	2m	1	1	2m	2a	+
<i>Dryopteris carthusiana</i>	+	2a	.	2m	+	.	+	2a	1
<i>Abies alba</i>	.	r	r	1	r	.	+	+	+
<i>Oxalis acetosella</i>	.	+	.	1	.	.	1	+	+
<i>Acer pseudoplatanus</i>	.	+	.	.	+	.	1	+	.
<i>Carex brizoides</i>	.	.	.	1	.	.	3	+	.
<i>Dryopteris dilatata</i>	r	r	.	.
<i>Picea abies</i>	r	+	.
E₀ (mechové patro/moss layer)									
<i>Hypnum cupressiforme</i>	2a	2a	1	1	2b	2m	1	2b	+
<i>Polytrichum formosum</i>	+	+	+	+	+	1	+	1	+
<i>Dicranum scoparium</i>	+	1	.	+	+	.	+	+	r
<i>Isothecium alopecuroides</i>	.	+	.	+	.	.	+	.	.
<i>Brachythecium rutabulum</i>	.	+	+	.
<i>Paraleucobryum longifolium</i>	+	+	.	.	.

Druhy v jednom snímku/In one relevé only:

E₃: *Quercus petraea* 6: 2a, *Viscum album* subsp. *abietis* 9: +.

E₂: *Picea abies* 2: 2b.

E₁: *Gymnocarpium dryopteris* 2: 2a, *Quercus* sp. 4: r, *Festuca altissima* 5: +, *Fraxinus excelsior* 5: +, *Anemone nemorosa* 7: r, *Calamagrostis epigejos* 8: +, *Festuca gigantea* 8: +, *Galium odoratum* 8: +, *Mercurialis perennis* 8: +, *Urtica dioica* 8: +, *Avenella flexuosa* 9: +, *Sorbus aucuparia* 9: +, *Maianthemum bifolium* 9: r.

E₀: *Atrichum undulatum* 7: +, *Thuidium tamariscinum* 8: +, *Pleurozium schreberi* 9: +.

Lokalizace fytocenologických snímků v tab. 1/Localities of relevés from Tab. 1.

1 – stará část PR, při SSV okraji PR; 49°02'14,7"N, 14°59'18,5"E.

2 – stará část PR, S okraj hlavního hřbetu; 49°02'12,2"N, 14°59'19,2"E.

3 – stará část PR, při SZ okraji PR; 49°02'12,8"N, 14°59'05,2"E.

4 – stará část PR, ca 300 m S od vrcholové skály Fabiánu; 49°02'08,0"N, 14°59'23,0"E.

5 – stará část PR, ca 50 m Z od vrcholové skály Fabiánu; 49°02'02,6"N, 14°59'22,7"E.

6 – nová část PR, při východním okraji PR; 49°01'51,9"N, 14°59'25,0"E.

7 – stará část PR, ca 300 m SSZ od vrcholové skály, terénní sníženina; 49°02'09,3"N, 14°59'15,3"E.

8 – stará část PR, hřeben ca 200 m S od vrcholové skály Fabiánu; 49°02'06,9"N, 14°59'20,3"E.

9 – stará část PR, Z okraj PR; 49°02'09,1"N, 14°59'07"E.

Obr. 1 – PR Fabián, bučina s dominantním druhem *Carex brizoides* v terénní sníženině v severní části PR (foto K. Boublík 29. 4. 2011).

Fig. 1 – Fabián Nature Reserve, beech forest dominated by *Carex brizoides* in terrain depression in the northern part of the Nature Reserve (photo by K. Boublík 29 April 2011).

Obr. 2 – PR Fabián, bučina na balvanité suti v severní části PR (foto K. Boublík 17. 9. 2011).

Fig. 2 – Fabián Nature Reserve, beech forest on boulder scree in the northern part of the Nature Reserve (photo by K. Boublík 17 September 2011).

Obr. 3 – PR Fabián, společenstvo s dominantními kapradorosty (*Polypodium vulgare*, *Dryopteris filix-mas*) na terásce vrcholového skalního srubu kóty Fabián (foto K. Boublík 29. 4. 2011).

Fig. 3 – Fabián Nature Reserve, fern community (*Polypodium vulgare*, *Dryopteris filix-mas*) on the rock on the Fabián hill (photo by K. Boublík 29 April 2011).